

ZPRAVODAJ FESTIVALU ...PŘÍŠTÍ VLNA/NEXT WAVE...

TSUNAMI 03

22/09/2018 — WWW.NEXTWAVE.CZ

DEJ MI
ŠANCI

Úvod jako obrázek

Založil jsem si facebook. Tuhle větu dnes uslyšíte většinou od desetiletého prepubescenta, ne od o generaci staršího šéfa Tsunami. Přesto je to tak, deset mi není, ale facebook mám zhruba měsíc. A nevyčítám z údivu. Na té hlavní zdi se proměňuje obsah každou sekundu, možná i rychleji. To ti lidé vážně nepracují? A kde pořád berou nové a nové zdroje svých pošt? Nestihám. Pokud si někdo myslel, že mi ujel vlak, když jsem na síti nebyl,

mýlil se. Do vlaku jsem naskočil, ale užijdi mi kupěčka, sedačky... přímo pod zadkem. Ale snažím se, sem tam se mi tam povede hodit kus Tsunami a pořád si naivně představuji, jak tenhle úvodník čte nějaký člověk, kterého ke koupi vstupenky na představení Nextky, třeba do Perly na Tomáše Bambuška, jehož nepřekonatelného Pana Papírka nám exklusivně poskytl na titulku, přesvědčil právě takový příspěvek na facebooku. Anebo na Expedici v pondělí

24. září. Na stranách 3—4 najdete mimochodem skvělý a poučený text Gábiny Romanové, který shrnuje zásadní fakta o Edici Expedice tak, že to neotraví ani největšího odpůrce samizdatu. Tak si jej přečtěte! Jo a — i když to nevypadalo, fakt se to počasí zhoršilo. Třeba teď, v pátek večer uprostřed Šumavy, leje.

— Dominik Melichar —

Z INSCENACE ROMSKÉ PŮHÁDKY, FOTO: KRUTÝ KRTEK

Krutý krtek — společensky užitečné divadlo

FOTO: KRUTÝ KRTEK

Na české alternativní scéně se objevila nová skupina tvůrců, kteří během poměrně krátké doby vytvořili několik projektů, jež reagují na současnou situaci v české společnosti. Všechny se představí v rámci letošní Next Wave. Iniciátorem projektu je herec, moderátor, režisér a producent Karel Kratochvíl.

Jak a proč Krutý krtek vznikl?

Na přelomu loňského a letošního roku se mě zmocnila marnost. Z toho, že za radikalizaci naší společnosti, která se stává v některých otázkách míň a míň tolerantní, zatímco k jiným problémům se staví lhostejně, stojí i moje liknavost. Položil jsem si otázku, co proti tomu můžu kromě nadávání v hospodě udělat já? Založil jsem Krutého krtka a do vinku jsem mu vložil podtitul společensky užitečné divadlo. Jeho dramaturgii nejlépe vystihují první tři inscenace, které budou mít diváci možnost vidět na letošní Next Wave.

Zdá se, že si rád hrajete, svědčí o tom první titul...

Ano, jako první spatřila v květnu světlo světa pražská divadelní bojovka Expedice, která diváky vrací do doby, kdy vznikala

pro děti od 4 let. Vychází z vyprávění, která v romských osadách sebrala Milena Hübschmannová. Každý ví, jak začínají české pohádky (bylo nebylo), nebo anglické (once upon a time). Ale jak začínají ty romské, mnohdy ani sami Romové netuší. Ukázat jim, ale i Čechům tradiční příběhy, které se ústně předávaly z generace na generaci, je jedním z cílů představení. Hlavně je to ale touha poukázat na fakt, že i když jsou romské pohádky plné temných a někdy i brutálních motivů nebo neobvyklých dějových zvrátů, jedno mají s těmi českými společně — dobrý konec.

Na Loutkářské Chrudimi jsem viděla vaše Romské pohádky. Můžete o nich zájemcům prozradit více?

Loutkové Romské pohádky měly premiéru v červnu. Je to zájezdová inscenace

pro děti od 4 let. Vychází z vyprávění, která v romských osadách sebrala Milena Hübschmannová. Každý ví, jak začínají české pohádky (bylo nebylo), nebo anglické (once upon a time). Ale jak začínají ty romské, mnohdy ani sami Romové netuší. Ukázat jim, ale i Čechům tradiční příběhy, které se ústně předávaly z generace na generaci, je jedním z cílů představení. Hlavně je to ale touha poukázat na fakt, že i když jsou romské pohádky plné temných a někdy i brutálních motivů nebo neobvyklých dějových zvrátů, jedno mají s těmi českými společně — dobrý konec.

Momentálně finišují přípravy na třetí projekt, který je spojen s Libercem. O čem konkrétně je?

Odsun — divadelní procházka po městě — provede diváky po místech, která

jsou spojená s událostmi vyhnání Němců v květnu a červnu 1945. Jsou to často příběhy, na které se mělo zapomenout a o kterých se nikomu moc vyprávět nechťelo, ale přesto se nám podařilo ze setkání s pamětníky připravit dost materiálu, abychom divákům nabídli možnost podívat se na místa, která třeba běžně potkávají na cestě do práce, jinými očima. Centrem Liberce diváky provede dvojice herců — Adam Kubišta a Diana Čičmanová — a divadelními obrazy ožvíví místa spojená s událostmi léta 1945.

Jak dlouho jste tenhle projekt připravovali?

Projekt Odsunutí začal už na jaře sběrem příběhů a historických materiálů. Pamětníků bohužel ubývá, i přesto se nám podařilo shromáždit několik vyprávění, jejichž ukázky během procházky zazní. Výsledkem je pestrá směs historicky dobře zdokumentovaných případů vražd, za nimiž stojí revoluční gardisté, kteří přijeli

kolonizovat Sudety, i osobních příběhů, které ještě nikdo nikdy neslyšel.

Next Wave, která vznikla projektem podpořila, chystá pro diváky výlet do Liberce 23. září. Budou mít šanci i další diváci — tedy, bude se procházka opakovat?

Procházky se budou konat ještě ve dnech 24. a 25. září. Začátek je vždy v 18.00 před budovou hlavního vlakového nádraží. Účast je zdarma. Ale počítáme i s dalšími termíny. Ty budou vypsány na webu www.krutykrtek.cz.

Jaké jsou další plány Krutého krtka?

Samozřejmě se dál vrtat v tématech, která současnou českou společnost pálí! Za prvních šest měsíců jsme vyprodukovali tři premiéry, což považujeme za ohromný úspěch. Do konce roku 2018 se chceme postarat o reprízování současných projektů. Realizaci nových nápadů, které zatím nechci

vyzrazovat, si nechám na konec sezony, čili přelom jara a léta 2019.

Kdo vás podporuje?

Krta v jeho rozjezdu podpořil festival Next Wave a já jsem mu za to moc vděčný! V neměsí míře jsou mi podporou spolupracovníci z řad herců, dramaturgů a scénografů. Jen díky jejich zápalu se nám zatím daří všechny cíle realizovat. Ale nejdůležitější podporou jsou pro nás všechny reakce diváků. Když se skupinkou hráčů po skončení divadelní bojovky zapředeme rozhovor o samizdatu, když romské děti sledují na jevišti vidět svoje pohádky nebo když se někdo z účastníků liberecké procházky po stopách odsunutých Němců svěřuje se svým příběhem. To jsou silné momenty, které mě naplňují přesvědčením, že Krutý krtek má cenu.

— Ptala se Jana Soprová —

Dobrodružný příběh samizdatové Edice Expedice

Představte si, že byste se na chvíli vrátili v čase. Je pošmourný podzim roku 1974 a na venkovské usedlosti Hrádek blízko Trutnova se ke své pravidelné schůzce sešla skupinka intelektuálů, kterým již delší dobu vadí věčně se zostřující cenzurní zásahy, jež omezují svobodu slova a jsou příčinou zániku mnohých časopisů, novin, rozhlasových a televizních pořadů, stahování představení z repertoárů divadel. Tyto zásahy mají tak silnou platnost, že znemožňují dostat se k informacím dokonce už i na akademické půdě vysokých škol.

Skupinku zmíněných intelektuálů tvoří známé firmy — Pavel Juráček, dříve ceněný filmový režisér, jeho partnerka, absolventka oboru filozofie na pražské Karlově Univerzitě, studentka významného filozofa Milana Machovce Daňa Horáková a bratři Havlové s manželkami. Jeden z nich, mladší Ivan, je kybernetik a druhý, Václav, započal ještě v šedesátých letech

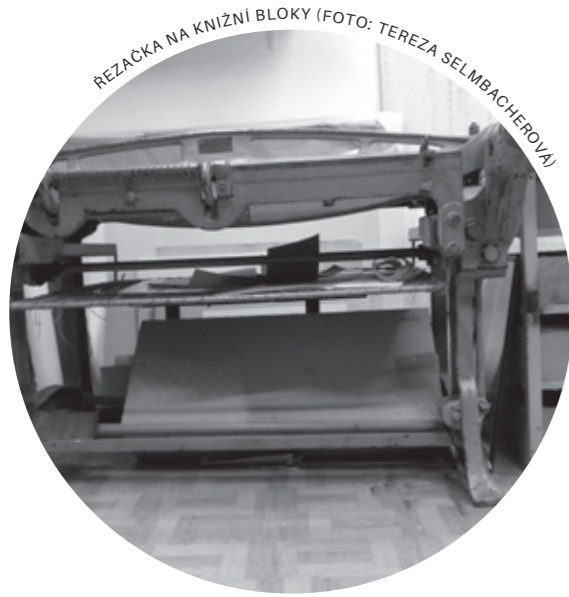
kariéru světově proslulého dramatika. Spouje je kromě přátelství zájem o literaturu a neodbytný pocit, že s postupující normalizací životů lidí v Československu musejí nějak bojovat. A protože téměř každý z nich má zkušenosti s přípravou vlastních textů pro domácí intelektuální „salóny“ a zároveň znají knižky, které vlastním nákladem pod značkou Edice Petlice od roku 1972 vydává moravský spisovatel a jeden ze samizdatových guru Ludvík Vaculík, nápad založit vlastní edici samizdatových knih na sebe nenechá dlouho čekat.

Edice dostane název podle prvního českého nakladatelství, které chtělo svou existenci pomáhat autorům, jejichž díla by neprošla přes rakouskou cenzuru. Na konci 18. století je založil Václav Matěj Kramerius. Jeho Expedice měla sice přídomek Česká, ten se v novém samizdatovém podniku nepoužil, ale vlastně obě Expedice byly otevřenou platformou pro spisovatele zakázané v době jakéhosi informačního

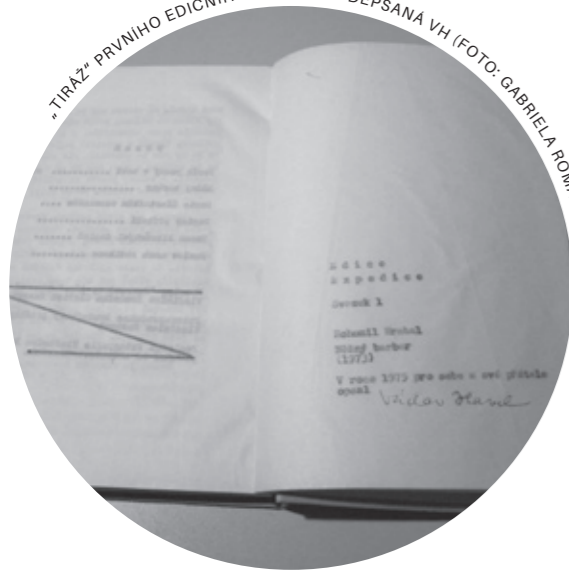
a politického „temna“. Tuto paralelu viděla alespoň iniciátorka názvu Daňa Horáková, a když s ní všichni nakonec souhlasili, mohly se začít pod hlavičkou EE vydávat samizdatové knížky. První z nich vyšla v roce 1975 a byl to necenzurovaný Něžný barbar Bohumila Hrabala.

Jak jednotlivé svazky vypadaly? Texty na tenkých průklepových papírech opsané na stroji většinou profesionálními pisáři byly svázané v oficiálních knihvazárnách TOMOS nebo ve vazárně Národního muzea. Ovšem zcela tajně! Ke spolupráci na výrobě samizdatových svazků se museli přemluvit lidé skutečně ve vazárně zaměstnaní, kteří měli tolik odvahy, aby zůstali v práci přesčas a v noci využili místní techniku. Za to jim hrozilo přinejmenším předvolání na policejní služebnu k výslechu, přinejhorším ale i několikaletý žalář.

Výsledné knihy tedy měly povětšinou tvrdé desky, lepenou, nebo dokonce šitou vazbu a zlatavý nápis titulu knihy

REZAČKA NA KNIŽNÍ BLOKY (FOTO: TEREZA SELMBACHEROVÁ)

TIRÁŽ PRVNÍHO EDIČNÍHO SVAZKU PODEPSANÁ VH (FOTO: GABRIELA ROMANOVÁ)

SEŠITEK S ŠIFROVANÝMI POZNÁMKAMI IMH (FOTO: GABRIELA ROMANOVÁ)

s iniciálami „EE“ na hřbetě, někdy i na přední straně desek. Ty byly obaleny zpočátku do černého plátna, později do plátna barvy světle pískové. Podle barev se knížky vydané v Edici Expedice později začaly rozdělovat na černou a světlou řadu. Všechny ovšem měly v tiráži shodnou stejnou větu, která hlásala, že „Pro sebe a své přátele opsál VÁCLAV HAVEL“ — s vlastnoručním podpisem. Je pravda, že budoucí prezident ve skutečnosti stěží na psacím stroji přefukal byt' jedinou knihu, nicméně přesto měla tahle věta svoje opodstatnění — měla v případě zabavení státní bezpečností ochránit skutečné pisárky a pisáře. A zároveň taky sloužila coby ochrana před nařčením z porušování autorských práv, neboť platilo, že téměř veškeré samizdatové texty, tedy nejen ty expediční, byly vydávány tajně a bez domluvy s autory. Těm samozřejmě ani nepříslušel povětšinou žádný honorář. Jediný, kdo za svou práci pro samizdatová „nakladatelství“, Expedici nevyjímaje, dostával zapláceno, byli ti, kdo texty v několika kopiích (povětšinou 10—16) opisovali a vázali. Pisárkám se většinou platilo 5 Kčs za jednu opsanou stránku, což byly na tehdejší dobu poměrně slušné peníze — stála tolik například půlka chleba, takže za celou opsanou stostránkovou knížku mohla být pisárka dobře živa.

Nesmíme ovšem zapomenout na dalšího velice důležitého člena ediční rady Edice Expedice, a to na literárního kritika a především redaktora Jana Lopatku, s nímž Václav Havel o záměru založit jakési své soukromé nakladatelství hovořil v pražské vinárně U Piaristů. Z jejich domluvy vyplynulo, že plánovaná knižní řada má být zaměřena na nové české autory, především básníky, filozofická díla, překlady a samozřejmě na vlastní tvorbu Václava Havla. Tím se EE svébytně vymezila vůči Vaculíkově Petlici. Lopatka byl určující osobou, díky které měla první expediční řada právě černé plátno, neboť on to byl, kdo mimo obrovský a nevyčísitelný objem mravenčí redaktorské práce opatřil do začátku celou roli smutečního sukna v prodejné látky v pražské Lazarské ulici. V následujících letech stál u přípravy značné části expedičního portfolia, především však v období, kdy se původní redaktorská sestava nemohla ediční činnosti věnovat. Daňa Horáková odešla s Juráčkem v roce 1979 do emigrace a v tehdy zvoleném Německu trvale žije dodnes.

O potřebě zachovat samizdatový ediční dům při životě a o nesporné úrovni profesionality svědčí skutečnost, že EE nezankla spolu s odchodem jedné ze zakládatelek. V roli editorů a redaktorů se za dobu existence Edice Expedice vystřídala desítka lidí. Šéfredaktorské slovo po emigraci Dani Horákové převzal Ivan

Havel, který zastupoval rovněž svého bratra Václava, když byl ve vězení. Pro organizační účely si Ivan zavedl sešitek, do kterého šifrované — pomocí drobných značek — zapisoval evidenci o každém jednotlivém knižním titulu — o aktuální fázi výroby, v které se zrovna nacházel, a o účetnictví, jež odráželo náklady na výrobní materiál, příjmy za prodané knihy a výplaty pisárkám. V té době tiráž podepisovala Olga Havlová, s níž její muž z vězení komunikoval dopisy a mohl jí tak udílet rady, co a jak zaopatřit.

Ivan Havel Nebyl ovšem jediný, kdo mohl rozhodovat o edičním plánu a řídit knižní výrobu. K tomuto účelu se brzy ustavila tak zvaná Admiralita, tedy skupina redaktorů, kteří tvořili v podstatě ediční radu. Během 14 let přerušovaného fungování v ní kromě již zmíněných mužů působili například překladatel Zdeněk Urbánek, rozhlasový redaktor Gabriel Gössel, Tomáš Vrba, Martin Palouš, ale i další významní filozofové, překladatelé, spisovatelé a myslitelé.

Když ovšem v roce 1981 došlo na československých hranicích k odhalení velkého množství literatury pašované v kempinkovém karavanu, dostalo se do vězení deset disidentů a celá rodina Havlova byla v této souvislosti podrobena vyšetřování a zostřenému policejnímu dohledu. Ani v těchto zlých časech ovšem nebyl vydávání konec. Na scéně se totiž objevil Pavel Bratinka, který pod hlavičkou Edice Svíce přivedl na svět několik knižních titulů, původně zahrnutých v edičním plánu EE. Svíce tedy fungovala jako jakési překlenovací období mezi již zmíněnou černou a světlou řadou Edice Expedice.

Celkové nakladatelské portfolio činí asi 279 knih, které povětšinou opravdu byly vydány a dostaly se do čtenářského oběhu. Je ovšem potřeba počítat i s tituly, které byly zabaveny Státní bezpečností, takže k jejich distribuci mezi čtenáře nikdy nedošlo. A revoluční rok 1989 také zamíchal pomyslnými kartami v edičním plánu — díky revoluci nebyly již dokončeny přibližně tři plánované svazky. Nicméně ani listopadový politický převrat v naší zemi nezasadil úplnou ránu samizdatové literární produkci — mnoho titulů bylo konečně vydáno v nakladatelstvích s náležitou sazbou, obálkou a grafickou úpravou. A především v tisícových nákladech. Prózy Vlastimila Třešňáka, dramata Václava Havla anebo básně Ivana Martina Jirouse tak zdobí dodnes knihovny těch, kteří v minulém režimu s tajným, dobrodružným, až nebezpečným procesem výroby zakázaných knih neměli nic společného.

— Gabriela Romanová —

FOTO: KAMIL KOŠŮN

FOTO: KAMIL KOŠŮN

Oplétačky s Opletalem

V pražské premiéře se na festivalu ...příští vlna/next wave... představila humorná satira *Opletal* olomouckého Divadla na cucky. Chtělo by se napsat, že mladý režisér Michal Hába se v ní velice razantním, až obrazoboreckým způsobem vyrovnává s osobností Jana Opletala. Jenže ono vlastně o Opletala vůbec nejde. Inscenace mnohem spíš přináší dosti nesourodou směs humorných postřehů o české nátuře či o tendenci dezinterpretovat historická fakta. Hába nevypráví o minulosti, naopak se sarkasticky vysmívá současnosti.

T Tvůrci trefně tematizují především povrchnost dnešní doby, a to nejen záměrně přelétavou a klipovitě svižnou formou vystupů, jejichž ostré přechody neúnavně podbarvuje rozjuchaný diskohit. Opletalův životopis, který na začátku Růžena Dvořáková s hitlerovskými expresivními dikcí německy odrecituje, samozřejmě pochází z Wikipedie, trojice aktérů si rovněž neustále plete Opletala s Palachem (nakonec jim to tedy přichází vytmavit Palachův duch v podobě mluvící ruky) a za hlavní symbol české státnosti platí hokejový dres a pivo (po vlajce, která vykřívá hrací prostor, se chtě nechtě jenom šlape). Absurdní kontury získává také problematika manipulace s fakty: úryvek z Mnichovského komplexu Jana Tesaře aktéři vydávají za Opletalovu maturitní práci.

Růžena Dvořáková, Ondřej Jiráček a Adam Joura jsou pro Hábu parodický koncept ideálními interprety, neboť velice dobře ovládají brechtovské zcizovací herectví, umí pracovat s ostrými střihy mezi rozdílnými emočními polohami a mají cit pro komickou pointu. Ale inscenace možná místy působí až příliš rozbihavě. Tvůrci se odmítají vzdát kdejakého povedeného vtipku ve prospěch celku. Diváci tedy na jednu stranu průběžně baví ironickými glosami na téma vyprázdňených konvencí postdramatického divadla či přednáškou o původu českého chlebičku, na druhou stranu se ale zároveň snaží udržet jednotnou dějovou linii, která se věnuje za vlasy přitaženému detektivnímu pátrání po vrahovi Jana Opletala.

Sérii chytrých a vůbec ne podbíživých fórků se samozřejmě divák nechá velice

rád strhnout, v druhé polovině představení jsem ovšem měla pocit, že se Hábu koncept začíná myšlenkově vyprazdňovat. Do jisté míry jsem v něm dokonce začala postrádat osobnost Jana Opletala, jehož portrét v nadživotní velikosti na nás po celou dobu shlížel zpoza herců. Proč se v názvu ohánět Opletalovým jménem, když nakonec poslouží jako pouhý odrazový můstek pro současnou satiru? A neexistuje v českých dějinách vhodnější osobnost, která by Hábovu jevištnímu sarkasmu posloužila lépe, a to nejen svým jménem? Ačkoliv jsem se tedy většinu představení dobře bavila, z hlediska jsem odcházela s pocitem, že tvůrci zůstali leccos dlužni nejen Opletalovi, ale také divákům.

— Petra Zachatá —

Vše, co je pevné, rozpouští se ve vzduchu

FOTO: ANNA HLADKA

Páteční večer ve Vršovicích — hledám pro mě dosud neznámé místo, které nese název Petrohradská kolektiv. Byvalá čokoládovna určená k demolici funguje od roku 2015 jako místo pro umělecké aktivity kreativců všeho druhu. Vzhledem ke kombinaci prudký dešť a vítr dorážím na místo promočená a s rozlamaným deštníkem. Taková trochu symbolická předzvěst toho, co uvidím. Premiéru tu má kolektiv zjevně náhodně posbíraných lidí pod vedením režiséra Petera Gondy, čerstvého absolventa režie na DAMU, který pracuje s neherci. Teprve ex post zjišťuji, že open call pro tuto performanci vyzývající k účasti lidí, u nichž není nutná žádná zkušenost s divadlem, proběhl teprve v druhé polovině srpna. Což nakonec ozřejmuje kvalitu viděného.

Performance **A.T.I.S.M.I.A. a kol.** má podtitul *Inscenace, která zkoumá utopickou imaginaci obyvatel Prahy*. A podle anotace slibuje zamyšlení nad utopiemi a možnými alternativami budoucnosti.

Důležitým prvkem zde má být hudba a její proměny. Výsledný dojem z toho, co kolektiv předložil k ochutnávce, byl ovšem značně rozpačitý. Úmyslem bylo patrně vytvoření provokativního tvaru, ale nic z toho, co jsem zaznamenala, mi nesdělilo nic nového. Vše už tu bylo, a to v mnohem zajímavější a lépe provedené formě. Asi už sleduju divadlo a jeho nejrůznější alternativy příliš dlouho...

Nicméně, jsem obyvatel Prahy, moje imaginace je poměrně velká, a tak podávám svědectví... Viděla jsem tohle:

Prostor pro cca 50 lidí je porůznu zaplněn židlemi v různých konstelacích, s důrazem pro to, aby mezi skupinami židli zůstaly mezery (aha, bude interakce! — říkála jsem si. Nebyla...), a uprostřed místnosti cik cak usazeno 9 performerů v civilu. Ze začátku to vypadalo nadějně. Nejprve se v zšeřelém prostoru ozývaly zvuky mlaskání, později doprovázené stále rytmizovanějším luskáním prstů a následně blikáním žárovek. Sekvence uzavřena chorálem Bejvávalo, bejvávalo dobře... Tento rozjezd se ale posléze proměnil v sérii nepříliš přesvědčivých epizodek a monologů, v nichž jednotlivci vypořádali o svých pocitech ze současné společnosti, jakási mozaika notoricky známých klíšé. Od prvního pozitivně laděného monologu o tom, jak se zlepšily životní podmínky ve srovnání s předchozí dobou (méně úmrtí, delší doba dožití, máme co jíst a kde spát...). Následně jsme se stali pozorovateli hemžení, dirigovaném hlasem shůry (režisér — snad bůh nebo Big Brother?) a nepříliš koordinované rozcvičky doprovázené změtí jazyků. Ano, v dnešním multikulturním světě se vždy někdo snaží „předvíchat“ a ostatní jen tak tak lapají pokyny v řeči, které buď vůbec nerozumí, nebo rozumí jen přibližně. A následovalo množství kratších sekvencí všeho druhu: monolog starší ženy, stěžující si na společenskou „neviditelnost“ v určitém věku

a hovadské chování okolí, zakončené patetickým manifestem připomínajícím naivní pokusy žen vlastenek 19. století. Vyřikování nejrůznějších sprostých slov, nadávek, kterými se lidé častují v realitě, a především ve virtuálním světě. Nejpřesnější obraz o naší politické a společenské realitě poskytla epizoda Klubu českých patriotů, z něhož byli postupně vylučováni nepohodlní tak dlouho, až v klubu zůstala jen jediná účastnice — Slovenka. Zkrátka, jakýsi melting pot nejrůznějších klíšé současnosti, které při hodně dobré vůli diváka lze vykládat jako existenciální tísňový obraz současnosti a budoucnosti. Snad tu byly spíše tušené pokusy o nadsázku. Lidé v publiku se občas zasmáli, ale zábavné momenty vznikaly spíše nedopatřením. Mezi tím rozpačité pomlky. Ale je fakt, že mi od večera zní v hlavě vlezlý refrén popěvku, zpívaný s kytarou performerkou, odjíždějící kamsi do dále na pojízdné platformě: Pojdme se na to všechno vykašlat...

Klíč k inscenaci (či performanci) nabízí název, který vyžaduje od diváka jistou míru aktivity a pátrání. A.T.I.S.M.I.A. znamená All That Is Solid Melts into Air. Akademický text pod tímto názvem psal Marshall Berne v letech 1971—81 a byl vydán v roce 1982 v New Yorku. Zkoumal v něm společenskou a ekonomickou modernizaci a její konfliktní vztahy s modernismem. Autor v knize využívá Goethova Fausta jako literární interpretaci modernizace, skrze proces snění, milování a rozvoj osobnosti a společnosti. V druhé části knihy pak využívá marxistické texty k analýze sebedestruktivní podstaty modernizace. A v dalších dvou částech zkoumá střety modernity s klasikou v dílech francouzských a ruských autorů. Pointa: titul knihy je vypůjčen z Komunistického manifestu K. Marxe a B. Engelse.

— Jana Soprová —

FOTO: MIRSLAV ŠTĚPÁNOV

Pod obraz...

S TOMÁŠEM BAMBUŠKEM (SLUNEČNÉ ODPOLEDNE V BAO, SMARAGDOVÝ KOUT)

1. Máte doma nějaký obraz? Od koho, jaký, proč?

Doma mám svoje obrazy. Protože mě bavěj.

2. Co si myslíte o zoologických zahradách?

Zoo nemám rád.

3. Co jste dělal ve svých 25 letech v září?

Pravděpodobně proháněl nějakou sukni.

22 SO

VRANÉ NAD VLTAVOU — PERLA, AREAL BYVALÝCH PAPIŘEN

od 16.00 Slunečné odpoledne v BAO (Bambušek Ateliér Otevřený)

Ze obrazem před obrazem nikdo nesmí stát, jinak nebudu hrát... už jdu...

Přijďte se občerstvit od malířského svatostánku Tomáše Bambuška. Autor kromě malovacího explikačního aktu nabízí jídlo, projíždku na lodi, hudbu a ohraničenou přítomnost...

SRÁZ V 16.00 NA HLAVNÍM NÁDRAŽÍ V PRAZE, SPOLEČNÝ ODJEZD DO VRANÉHO NAD VLTAVOU, PŘÍJEZD NA MÍSTO A ZAČÁTEK PROGRAMU 17.00. DOPORUČUJEME TEPLE OBLEČENÍ.

19.00 Tomáš Bambušek: Smaragdový kohout (premiéra)

P.O.P. Performance of Painting.

Polétavý pták nešetřící barevností svého oděvu, symbolizujícího výjimečnost, ušlechtilost a „pýchou“. V performanci autor obdařen vějířem smaragdového kohouta rozpoutá tradiční malovací akci, během níž se suchý obraz převtělí skrze živou vějířovou malbu do vlny zářících olejových tónů. Vše bude zakončeno výtryskem a spektakulární tečkou.

25 ÚT

DUP39

20.00 Divadlo X10 — Ondřej Novotný: Teritorium

Od soumraku do úsvitu ve velmi blízké budoucnosti. V srdci Evropy. *Crash! Něco se musí stát. Změna. Strach. Obrat smete všechno. Co to je všechno?*

Na půdorysu antické tragédie Agamemnón vystavěl Ondřej Novotný precizní vivisekci dědičné viny a osobní i společenské zodpovědnosti. Mezi ostrými dialogy se vynořují stíny těch, které jsme chtěli vytěsnit a kteří nám věští „stoleté kurvení duše“. Je možné se ještě očistit? Fire!

TEXT: ONDŘEJ NOVOTNÝ, REŽIE: JAN FRIČ, DRAMATURGIE: DAGMAR RADOVÁ, VÝPRAVA: MARTIN CHOCHOLOUSEK, LIGHT DESIGN: JARO REPKA, HUDBA: MYKO, HRAJÍ: LUCIE ROZNETINSKÁ, MARIE ŠVESTKOVÁ, JAN GRUNDMAN, HYNEK CHMELAR, TOMÁŠ PETŘÍK.

22.00

Kult hanby: Hlupáci, proberte se

Debutová inscenace z dramatických obrazů, básní Kultu hanby.

Přezíváme s útechou oázy. V zemi vytoženě zeje. Prahne. Hory smrti. Na živé mrskají drolené větve, na mrtvé už jen sutinu. Srdce už nebije samo sebe. Nikdo se nedívá. Koukám na pláň — A dýchám čerstvý — Vzduch

ÚČINKUJÍ: KULT HANBY (VOJTĚCH HRABÁK, PETR UHLÍK) S HOSTEM A MÚZOU JANOU KOZUBKOVOU.

23 NE

DIVADELNÍ VÝLET DO LIBERCE

16.00 odjezd z Prahy do Liberce Krutý krtek: Odsunutí

Divadelní procházka prostorami, která jsou v Liberci spojena s poválečným odsunem sudetských Němců.

Vydejme se na procházku po místech, kde samozvaní příslušníci Revolučních gard prolévali krev prokazatelných antifašistů. Příběhy, na které se mělo zapomenout, příběhy, na které Češi nejsou pyšní, a příběhy, které ještě nikdo nikdy nevyprávěl. Pojdme je sdílet!

KONCEPT A REŽIE: KRUTÝ KRTEK, HRAJÍ: DIANA ČIČMANOVÁ, ADAM KUBIŠTA.

HRAJE SE VENKU ZA KAŽDEHO POČASÍ, KAPACITA JE OMEZENÁ, INFO NA WWW.NEXTWAVE.CZ.

26 ST

(A) VOID FLOATING GALLERY

20.00 Apolena Vanišová a Petr Krusha: Kračun

Divadelní instalace nebo elektromechanická objektová performance spojující nové technologie a vyjadřovací prostředky tradičního divadla. Kračun je asociativní kompozice inspirovaná slovanskou legendou boha slunce a zobrazující otisky starých svátků propisující se do dnešní městské neutěšenosti.

KONCEPT A REALIZACE: APOLENA VANISOVÁ A PETR KRUSHA.

21.30 Koncert Jan Burian ml.: Lemurijské kalifonie

Jednoduché souzvučky, pravěké etudy a variace. Dostat se skrz svébytné elektronické nástroje k podstatě hudby...

Jan Burian je hudební skladatel a zvukový designer, zakládající člen hudebních projektů tyto alba a Kyklos Galaktikos.

24 PO

ULICE STARÉHO MĚSTA

od 18.00 Krutý krtek: Expedice

Divadelně dobrodružná bojovka o samizdatu pro skupiny pět hráčů.

Čeká vás akční, cca dvouhodinová cesta po Starém Městě pražském, na níž budete muset řešit rozmanité úkoly, které prověří vaši duševní i fyzickou zdatnost a schopnost týmové spolupráce. Hra vás vtáhne do světa, kde svoboda slova je jen tiché přání a kde každá kniha, každé slovo podléhá cenzurnímu dohledu.

KONCEPT A REŽIE: KRUTÝ KRTEK, SCÉNOGRAFIE A KOSTÝMY: KAROLINA KOTRBOVÁ, DRAMATURGIE: BORIS JEDINAK, HRAJÍ: ANNA SCHMIDTMAJEROVÁ, MIKULAS ČÍZEK A STUDENTI DAMU.

HRAJE SE PŘEVÁŽNĚ VENKU, ZA KAŽDEHO POČASÍ. KAPACITA JE OMEZENÁ, INFO NA WWW.NEXTWAVE.CZ.

27 ČT

STUDIO PAMĚT

Představujeme Absintový klub Les a ostravskou undergroundovou scénu.

17.00 Absintový klub Les, Ostrava — Jan Balabán a Ivan Motýl: Bezruč?!

Scénické čtení.

V centru stojí střet démonického, výsostně uměleckého vidění světa a úřednické mašinérie života i dějin. To vše se pak bolestně promítá do nejintimnějších rovin lidského prožívání, jakým je nenaplněný milostný cit uznávaného poety a jeho osudové lásky. Literát Vladimír Vašek roste jako člověk vzpouzající se i znovu hledající původní milostné i básnické nasazení.

ÚČINKUJÍ: PŘEMYSL BUREŠ, JAKUB CHROBÁK, ZUZANA TRUPLOVÁ, IVAN MOTÝL A JESKYNNÍ MALÍŘ BENDA.

19.30 Absintový klub Les, Ostrava — Tomáš Vůjtek & Jan Gajdica: Slávek Novák aneb Příběh opravdového herce, který se opravdu stal (pražská premiéra)

Je to hra o nás? Hra o tom, kým jsme byli, nebo snad o tom, kým pořád ještě jsme?

Hra Tomáše Vůjtky je inspirována skutečným příběhem úspěšného českého herce, který se v roce 1949 dobrovolně stal spolupracovníkem StB, ikonou režimu, který již minul a který se možná nevrátí... V tomto podzemním muzikálu se mluví, zpívá i tančí. Vše je podáno s humorem, ze kterého mrazi.

TEXT A REŽIE: TOMÁŠ VŮJTEK, SCÉNA A KOSTÝMY: ELLI MOTÝLOVÁ, CHOREOGRAFIE: STANISLAVA SCHUPPLEROVÁ, HUDBA: JAN GAJDICA, HRAJÍ: PŘEMYSL BUREŠ, KOSTAS ZERDALOGLU, VOJTĚCH ŠTĚPÁNEK, SABINA MUCHOVÁ A DALŠÍ, DOPROVÁZÍ: LESNÍ ORCHESTR JANA GAJDICI.

KLUB FAMU

21.30 Koncert: MC Zuzka feat. Fish Crash

MC Zuzka, jedna z nejlepších fiale MCs v Čechách, přichází s novým projektem doplněným o živou kapelu Fish Crash. Energicky osobitý rap říznutý kytarami a bicími. Muzika, co má nejen názor, ale i koule!

28

PÁ

DIVADLO KOMEDIE

18.00 Divadlo U stolu, Brno —
Lucius Annaeus Seneca: Thyestes
(pražská premiéra)

Hra, která nebyla dosud nikdy v češtině uvedena. Nejčernější ze všech Senecových černých tragédií. Kruté drama, v němž není místo pro slitování a odpuštění, vypráví o pomstě Atrea, krále Argu, bratru Thyestovi.

SENECOVU TRAGÉDIÍ PŘELOŽILA: EVA STEHLIKOVÁ, KONCEPT A REŽIE: FRANTIŠEK DERFLER, HUDBA: ZDENĚK KLUKA, ÚČINKUJÍ: PETR ŠTĚPÁN, JAN KOLAŘÍK, EVA NOVOTNÁ, JIŘÍ M. VALÚŠEK, FRANTIŠEK DERFLER, NA BICÍ DOPROVÁZÍ: ZDENĚK KLUKA.

20.00 Pocty SOMA

Lidské tělo budí pochváleno.

Od roku 2003 organizátoři festivalu ...příští vlna/next wave... každoročně vyslovují a veřejně prokazují Pocty v šesti kategoriích. Během slavnostního večera v choreografii Martina Talagy přivezou poutěné osobnosti zrcadlové masky navržené výtvarníkem a divadelníkem Petrem Niklem. Ceremoniál je přístupným všem.

30

NE

DIVADLO KOMEDIE

16.00 Krutý krtek: Romské pohádky

Červená karkulka, Šípková Růženka, Bajaja... Kdo by neznal aspoň jednu českou pohádku. Ale kolik znáte pohádek romských? Inscenace kombinuje krátká vtipná vyprávění pherasuňi paramisi a hrdinské pohádky vítěziko paramisi. Součástí představení budou také tradiční romské písničky, hrané a zpívané živě.

NA MOTIVY POHÁDEK ZACHYCEŇENÝCH MILENOU HÜBSCHMANNOVOU, KONCEPT A REŽIE: KRUTÝ KRTEK, HRAJÍ: ANNA SCHMIDTMAJEROVÁ, TOMSA LEGIERSKI.

18.00 Petr Nikl, Miroslav Černý:
Vlnění (premiéra)*Vizuálně hudební improvizace*

Petr Nikl buzuki zpívá a hrátka s objekty, Miroslav Černý rozličné nástroje.

Festival podporují:

MINISTERSTVO
KULTURY

Mediální partneři:

Radio Wave
Český rozhlas

divadlo.cz

Dramaturgie a koncepce: Lenka Dombrovská, **produkce:** Oskar Hulec, **PR a guestservis:** Tereza Linhartová, **grafická podoba ročníku 2018:** Petr Kněžek (www.sillysilly.cz), **Tsunami:** Dominik Melichar. Festival pořádá z. s. Příští vlna za podpory Ministerstva kultury ČR, Hlavního města Prahy a Dopravních podniků Praha.

www.nextwave.cz

29

SO

(A) VOID FLOATING GALLERY

15.00 Apolena Vanišová
a Petr Krusha: Kračun

Divadelní instalace nebo elektromechanická objektová performance spojující nové technologie a vyjadřovací prostředky tradičního divadla. Kračun je asociativní kompozice inspirovaná slovanskou legendou boha slunce a zobrazující otisky starých svátků propisující se do dnešní městské neutěšenosti.

KONCEPT A REALIZACE: APOLENA VANISOVÁ A PETR KRUSHA.

DIVADLO KOMEDIE

16.00 a 18.00
Studio Rote — Ondřej Škrabal:
Zjevení pudla (premiéra)*„Proč mě nikdo neupozornil, že trik s bílým pudlem se změnil na trik s pudlem černým?“*

Monolog z herecké šatny těsně po nepovedeném představení Goethova Fausta. Monolog člověka, který se pohybuje na neznatelné hranici divadla s vnějším světem a ztrácí schopnost rozeznat, v čem je zlo. Monodrama Zjevení pudla bylo napsáno přímo pro herce Martina Pechlát, který se s ním po několika letech vrací do divadla, kde ztvárnil své nejocetovanější role.

TEXT A REŽIE: ONDŘEJ ŠKRABAL, KOSTÝMY A LOUTKY: TEREZA HAVLOVÁ, HUDBA: AID KID, PRODUKCE: JAKUB RÁLEK, HRAJE: MARTIN PECHLÁT.

KAPACITA JE OMEZENÁ, ÚČAST MOŽNÁ
POUZE PO PŘEDCHOZÍ REZERVACI,
INFO NA WWW.NEXTWAVE.CZ.

19.00 Kolonie — Elfriede Jelinek:
Vztek (premiéra)*Epos o motoru lidstva.*

Karikatura proroka Mohameda na titulní straně časopisu byla záminkou pro mstu, která vyvrcholila teroristickým útokem na redakci časopisu Charlie Hebdo. Byl to útok na lidskou svobodu? A co na to ten „druhý bůh“? Kdo rozhodne o tom, který z bohů je ten opravdový? Diváme se na internetu na popravu zajatců dobrovolně, nebo nás k tomu nutí náš vztek? Rozdělujeme se na „my“ a „oni“ a vztekáme se.

HRU ELFRIEDE JELINEK PŘELOŽILI MARC LUSTI A LIBOR HUBÁLEK, REŽIE A DRAMATURGIE: LUCIE FERENZOVÁ, VÝPRAVA: ANDRIJANA TRPKOVIĆ, LIGHT DESIGN: JAN HUGO HEJZLAR, HUDBA: LO/VE, HRAJÍ: MARKÉTA DVOŘÁKOVÁ, KRISTÝNA FREJOVÁ, ANITA KRAUSOVÁ, JINDŘISKA KRIVÁNKOVÁ.

21.00 Koncert Lo/ve

Duo Lo/ve, za nímž stojí výtvarník a hudebník Pavel Ptáčník a herečka Markéta Dvořáková, je aktivní od roku 2013. Elektrická kytara s looperovými efekty tvoří spolu s bicími a stylizovaným vokálním projevem surový zvuk, pod nímž se skrývá velký cit pro psaní písní.

1

PO

DIVADLO KOMEDIE

od 18.00 Petr Krusha
rozsvítí Komedii

Přijďte se podívat, jak znovuotevřená Komédie svítí. Instalace, která reaguje na váš pohyb, se uskuteční v různých prostorách divadla.

19.00 Petr Krusha: Touch/Dotek
(premiéra)*Vášeň/Zloba/Něžnost/Prst/Ňadro/Těsný/Škrtit/
Lechtat/Lizat/Kousnout/Škrábat*

MULTImediální instalace, performance, mluvené a zpívané slovo.

KONCEPT A PERFORMANCE: PETR KRUSHA, ZVUK: AKITAYRA, PETR KRUSHA, HLAS: EMOTIV.

21.00 Koncert DekadentFabrik

Pro festival připravují DekadentFabrik nové skladby a speciálního hosty. Opět zazní elektronika a s ní se proplétající žily hlasu lidského, hlasu flétny, ostré kytary a dunivého, někdy plačícího kontrabasů. O co v životě jde? O tanec, zapomnění, nabídnutou cestu do snu, chaosu, ve kterém ztraceni nalezneme sami sebe a něčí nohy.